

požene v beg pred vojnim divjaštvom blizu 20 tisoč beguncev.

Kaj je ukrenila naša vlada kot soseda Bolgarov in Grkov?

Ko pišemo te vrste o spopadu med Bolgari in Grki, ne vemo za stališče, kojega je zavzela naša RR vlada kot soseda v krvavem sporu med Bolgarijo ter Grčijo. Doslej je naslovil na našega zunanjega ministra Ninčiča srbski poslanec interpelacijo sledeče vsebine: Malenkostni obmejni spopad je izrabila vlada grške republike, da udre z oboroženo roko na ozemlje kraljevine Bolgarije in zasede obmejne kraje. Kakor govorijo obmejstranska poročila, se vrši boj s pomočjo topništva in se celo izdajajo v javnost vojna poročila. Upad grške republike, ki je članica Zveze narodov, na bolgarsko ozemlje, ko je tudi Bolgarija članjena pri Zvezi, a se ni poskusilo rešiti spor mirnim putem, lahko spravi v nevarnost mir na Balkanu in vžge plamen vojne, v kateri bi bili lahko potegnjeni tudi mi. Ker je naša država za mir in za položaj na Balkanu kakor je dosedaj, vprašam zunanjega ministra sledeče: 1. Kaj je storil g. zunanji minister, da se spopad med Bolgarijo in Grčijo ustavi? 2. Kaj je storil, da zapusti vojaštvo grške republike bolgarsko ozemlje in se vzpostavi dosedanji položaj na Balkanu? 3. Kako in kaj se je g. minister zanimal, da se v sporu med Grki in Bolgari zaščiti koristi naše države? Kako se je pobrigala naša vlada za mirno poravnavo med Bolgari ter Grki, bomo poročali drugič.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Locarno pred našim parlamentom.

Ministrska konferenca v Locarnu je svoje delo končala z velikim uspehom. Plod njenih posvetovanj, razgovorov in naporov je 7 pogodb, ki imajo namen zavarovati mir zapadni in osrednji Evropi ter preprečiti čim najbolj vsako vojno, vsaj vsako napadalno vojno.

S takim uspehom se ne more zlahka ponašati kakšna druga meddržavna in mednarodna ministrska konferenca. Kar se je posrečilo locarnski konferenci, to so pred njo poskušale že razne druge konference ministrov in ekspertov (zvedencev). Pa zaman. Tudi sama Zveza narodov ne more zaznamovati tako eklatantnega uspeha, ki bi zbudil nekako začudenje med evropskimi narodi. Zveza narodov je lansko leto izdelala vseobčni protokol, ki bi naj vse narode obvezal za ohranitev miru in učinkovito odstranitev vseh sporov. Toda takrat se vse države niso dale obvezati.

Med tistimi, ki se niso dali obvezati z vseobčim protokolom, so bili Angleži, ki so bili na čelu onih, ki so odklonili ženevski protokol. Mesto vseobčne obveze so Angleži hoteli upeljati partikularno obvezo držav, ki kot sosedinje stanujejo na širšem teritoriju. Njihove težnje, ki so jih vztrajno zasledovali od lanskega leta, ko se je Anglija izjavila proti ženevskemu protokolu, so v Locarnu bile kronane s popolnim uspehom.

Obča radost, ki so jo locarnske pogodbe izzvale v Evropi in tudi v drugih delih sveta, so dokaz, kako željno hrepeni človeštvo po trajnem miru in kako hvalježno sprejema vse, kar pomenja trajno in učinkovito jamstvo miru. Četudi je to zajamčenje omejeno na del Evrope, vendar se radost nad dosega tega zavarovanja miru razteza preko teritorija, ki je predmet varnostnih in razsodiščnih pogodb locarnskih.

Naša stranka se odkrito raduje nad sporazumom, doseženim in podpisanim v Locarnu. Ona je pacifistična ter stoji na stališču, da se morajo vsi spori med narodi rešiti mirnim putem, in to tembolj, ker je vojna le premnogokrat sredstvo za nasilno politiko velikih držav, ne pa sredstvo za pravično rešitev sporov, ki se pojavljajo med narodi in državami.

Naša država ni bila zastopana v Locarnu. Od Male antante je samo Čehoslovaška bila udeležena na locarnskih pogajanjih in pogodbah. Mi pričakujemo, ker nimamo nobenega razloga, da bi o tem dvomili, da je Čehoslovaška v Locarnu imela pred očmi interese vseh držav, ki tvorijo malo antanto. Vendar pa naša javnost ne more brez interesa iti mimo nastopanja Italije v Locarnu ter njene mahinacije pustiti v nemar. O tem je poslanec dr. Holnjec v četrtek, 22. oktobra vložil na ministra zunanjih del naslednjo interpelacijo:

»Pogodbe, ki so bile 16. oktobra podpisane v Locarnu, pomenijo začetek nove dobe za mednarodno in meddržavno razmerje v Evropi in novo dobo v razvoju mednarodnega prava. Četudi te pogodbe niso bile potrjene od vseh vlad, kamoli vseh parlamentov tistih držav, ki so na njih udeležene. Kljub temu je samo dejstvo, da so se pooblaščenim ministri dotičnih držav zednili med seboj, vzbudilo v širši javnosti zadosten odmev. To je dokaz, kako globoko je v Evropi in v širnem svetu ukoreninjena ne samo želja, ampak tudi potreba miru. Vsi narodi v Evropi, menda brez večjih izjem pozdravljajo napoved Briandovo: »V Locarnu se mora začeti nova Evropa« ter pričakujejo, da se bo ta napoved čimprej uresničila. Naša država ni naravnost prizadeta z locarnsko pogodbo. Od Male antante je bila v Locarnu zastopana samo Čehoslovaška, ki naravnost meji na Nemčijo. Italija nima direktnih mej, vendar pa je nastopila v Locarnu kot jamčitelj mej med Nemčijo, Francijo in Belgijo. Pri tem je Italija namerjala doseči jamstvo mej napram Bremnerju in napram naši državi. Da teh tendenc ne skriva, dokazujejo vesti, ki so o tem prišle v javnost. Po časnikih so se razširile vesti, da so se v Locarnu in tudi drugod vršili razgovori med Italijo,

V prijazno vednost!

Čast mi je spoštovanemu občinstvu uljudno naznaniti, da s 1. novembrom t. l.

prevzamem in otvorim

Hotel Union — Celjski dom

ter se priporočam z najodličnejšim spoštovanjem

1280

Mr. Hrvoje Tomec, hotelir.

Francijo in Čehoslovaško za varstvo mej italijanske države napram naši. Ne morem kontrolirati, ali te vesti odgovarjajo resnici ali ne. Ako bi bile dejstvo, ne smemo biti nad temi izjavami desinteresirani. To tembolj, ako premislimo, da prebiva v Italiji čez pol milijona hrvatskih in slovenskih bratov, katere hoče Italija nasilno poitalijančiti. Verujem, da bo s pomočjo Zveze narodov za kompaktne narodne manjšine prodrlo načelo samoodločbe narodov. Zato vprašam g. ministra: 1. Ali odgovarjajo resnici vesti o omenjenem razgovoru med Italijo, Francijo in Čehoslovaško? 2. Ali je minister voljan o tem dati javnosti pojasnilo.

O invalidskem zakonu

razpravlja sedaj skupščina; vladni poslanci priznavajo, da se je veliko zgrešilo, ker se v sedmih letih to vprašanje še ni rešilo, opozicija upravičeno pripisuje radikalom največjo krivdo vsega tega ter dokazuje, da se tudi sedaj ne bo Bog ve kaj storilo za invalide, glavno politično težišče je pa prenešeno na poslanska kluba obeh vladnih strank, kjer se rešujejo brez pravega izглеda na uspeh

težki spori.

Nezadovoljstvo večjega števila radikalnih poslancev z vodstvom ni prenehalo, ampak se veča od dne do dne. Posamezni radikalni poslanci iznašajo svoje osebne spore s sedanjimi ministri, drugi pa zopet prihajajo s pritožbami na radičevske člane vlade. Od tega izvira marsikaj res iz pravega nasprotstva, drugo se pa izproži samo za to, da se delajo neprilike vodstvu kluba in stranke. Posamezne struje v radikalni stranki razvijajo najživahnejšo delavnost in je posebno glasna ona, ki zahteva, naj pri¹ Ljuba Jovanovič na krmilo države.

Med radičevci

je nezadovoljstva tudi več kot preveč, ker na eni strani radičevci pri svojih vladnih zaveznikih ničesar ne dosežejo, dočim so na drugi strani kmetski poslanci silno nezadovoljni nad ministri svoje stranke. Ko se je za zadnjo sejo kluba pripravljala oster protest, se ministri in državni podtajniki seje niso udeležili. Na ta način do razprav ni prišlo, a je nesoglasje v klubu radi tega še veliko večje.

O Radičevem vstopu v vlado

so prenehale poprej že vsakdanje govorice. Radič se je že povsod predstavljal kot vladni podpredsednik in namestnik Pašiča, sedaj se pa o tem molči. Njegov vstop v vlado ni več »vprašanje sekunde«, kakor je sam pravil, ampak vprašanje dolgih mesecev.

GLEDE GRŠKO-BOLGARSKEGA SPOPAD

je svet Društva narodov za enkrat po angleškem predlogu sprejel resolucijo, ki nalaga obema vladama, da v 24. urah izdajo nalog za odpoklic svojih čet, v 60. urah se izvedejo in ustavijo vse sovražnosti ter se končno podvrže vse medzavezniški vojaški preiskovalni komisiji. Ta resolucija je bila sprejeta v ponedeljek, seja sveta Društva narodov se nadaljuje.

NEMČIJA.

Nemška nacionalistična stranka je odpoklicala tri svoje ministre iz vlade v znak odklonitve locarnskega sporazuma. Po odstopu ministrov je državni kanceler dr. Luther sklical konferenco načelnikov parlamentarnih skupin. Zastopniki demokratske in socialdemokratske stranke so načelno in odločno izjavili, da nikakor ne mislijo na to, bi se nemški nacionalci na kak način razbremenili glede odgovornosti za locarnske pogodbe. Če nemški nacionalci locarnski sporazum odklonijo, tedaj ne preostaja ničesar drugega, kakor razpust državnega zbora in razpis novih volitev, da se narod sam odloči o sporazumu.

Plačevanje davkov.

»Kmetijski list« je opetovano predbacival SLS, da ni nič storila za znižanje davkov lansko leto, ko je bila na vladi. Previdno je zamolčal, da je bila SLS samo tri mesece na vladi, da narodna skupščina vsled znanih spletk ni delovala, da je vlada prevzela od prejšnje vlade slab proračun, ki je bil šele 4 mesece v veljavi in se je moralo državno gospodarstvo še nadaljnjih 8 mesecev voditi na podlagi starega proračuna, previdno je zamolčal, da ni niti jeden fin. zakon prišel v razpravo, da takratna vlada ni niti jednega davka povišala, niti jednega novega davka vpeljala. »Kmetijski list« je pozabil omeniti, da je vlada, v kateri so sedeli zastopniki SLS, predlagala nov proračun, v katerem je bilo mnogo olajšav glede dohodnine, pozabil omeniti, da je takratni finančni minister dr. Spaho dal navodila finančnemu delegatu v Ljubljani, da se milejše postopa pri predpisu dohodnine, da se ugodno rešijo rekurzi proti predpisu pretirane dohodnine.

Radičeva stranka, v katero je vstopil voditelj Samostojne kmetijske stranke in duševni oče »Kmetijskega lista« poslanec I. Pucelj, je sedaj 3 mesece na vladi, a nikjer ni onih dobrot, katere so radičevci za časa volitev obljubovali, nikjer dobrot, katere vedno in vedno obljublja slovenskemu ljudstvu »Kmetijski list«. Prvo, kar so storili poslanci Radičeve stranke in z njimi vred g. Pucelj, je bilo, da so koncem julija glasovali za dvanajstine, s tem glasovali za vse stare, pretirane davke, za v prejšnjih dvanajstih letih z glasovi slovenskih poslancev dr. Pivko in dr. Žerjav povišan invalidski davek, za novi komorski davek in 2% davek za delavce, odobrili so povišanje cene za sol, odobrili so novo carinsko tarifo, katera obdrži še nadalje izvozne carine za izvoz živine in lesa, obenem pa znatno povišuje uvozne carine za kmetijske potrebsčine (galico), umetna gnojila, semena, kmetijsko orodje in stroje, manufakturo in železnino. Koliko bi pisal in zmerjal »Kmetijski list«, ako bi »klerikalni« poslanci le za jeden izmed navedenih davkov glasovali, a sedaj ne pove svojim bralcem in somišljenikom, da se pravi ljudi prav pošteno za norca imeti, ako se v listu rolni in protestira proti prevelikim davkom, in sicer se to vrši na ukaz g. Pucelja, v Beogradu se pa z glasovanjem odobri vse stare povišane davke in glasuje za nove davke, ki bodo davčno neenakost še poslabšali na škodo Slovenije, ki bodo povzročili, da bodo gospodarske razmere še obupnejše. Gostobesedni »Kmet. list« bi naj povedal odkrito in možato, da podpirajo od novembra lanskega leta naprej vlado »napredni« poslanci dr. Pivko, dr. Žerjav, v zadnjih treh mesecih Pucelj in Kelemina, a plačilo davkov je letos znatno višje kot lani, dražb in eksekucij je letos več kot prej v petih letih skupaj, številno konkurzov se je skoro potrojilo. Odgovornost za pretirano obdačenje nosijo oni, ki glasujejo za vse davke, ker dajejo s tem potuho davčnim oblastim in delegatu ministrstva financ v Ljubljani, da morejo še nadalje neusmiljeno navijati davčni vijak.

V dokaz zadnjih trditev navajam nekaj uradno objavljenih števil, ki ob enem jasno pričajo o neenakosti davčnih bremen v naši državi.

Neposrednih davkov je plačala Slovenija letos v 8 mesecih 88.8 milijonov dinarjev, za 35 milijonov dinarjev (140 milijonov kron) več kot lani, dočim je Srbija s Črnogoro, ki šteje skoro 5 milijonov prebivalcev, — Slovenija šteje le 1 milijon prebivalcev — plačala le 113 milijonov dinarjev, plačala ni niti dvakrat toliko, kot Slovenija, kar je razumljivo, če se pomisli, da ni v Srbiji in Črnogori dohodnine.

Izvanrednih doklad je plačala Slovenija letos v osmih mesecih 40.5 milijonov dinarjev, za 16 milijonov dinarjev (64 milijonov kron) več kot lani, dočim je Srbija s Črnogoro plačala malo več kot Slovenija in sicer le 46.8 milijonov dinarjev.

Davka na poslovni promet je plačala Slovenija letos v 8 mesecih 29.5 milijonov dinarjev, za 4 milijone dinarjev (16 milijonov kron) več kot lani. Srbija s Črnogoro je plačala le 23.9 milijonov dinarjev, plačala je manj kot Slovenija, manj kot lani, dočim je neposrednih davkov in izvanrednih doklad plačala približno toliko kot lani. Davek na poslovni promet je nov, enoten davek za celo državo, a številke jasno kažejo, da se ta davek v Sloveniji predpisuje in plačuje od vseh obrtnikov in trgovcev ter kmetov, ki tu in tam napravijo kako lesno kučijo ali kupčijo z živino, dočim ga v Srbiji ne plačujejo ali ne v dovoljni meri trgovci in industriji. Slovenija je plačala več kot eno petinko davka na poslovni promet v celi državi, akoravno šteje le eno dvanajstinko prebivalstva.

Invalidskega davka je plačala Slovenija letos v osmih mesecih 11.2 milijona dinarjev, za milijonov dinarjev (20 milijonov kron) več kot lani, med tem ko je plačala Srbija le 9.5 milijonov dinarjev, plačala je manj kot Slovenija. Kljub večjemu plačilu Slovenije ne dobijo invalidi v Sloveniji niti polovico tega, kar dobijo invalidi v Srbiji.

Slovenija je letos plačala v 8 mesecih na neposrednih davkih, izvanrednih dokladah, davku na poslovni promet in invalidskem davku za 240 milijonov kron več kot lani. Do konca leta bo plačilo Slovenije gotovo za 400 milijonov kron več kot lani. Ne smemo se torej čuditi, da so letos davčni eksekutorji dnevni gosti v hišah davkoplačevalcev v Sloveniji, da se pomnožuje število eksekutorjev, da se vsako nedeljo razglasuje pri cerkvah cela kopica dražb, ker ljudje, četudi bi hoteli, — niso v stanu plačati predpisanih davkov. Vse to se godi letos, ko podpirata vlado poslanca Pucelj in Kelemina, kar si je treba dobro zapomniti!

Časopisje nasprotnih strank letos z nami vred protestira proti preveliki obremenitvi Slovenije, prireajo se sku¹ pri protestni shodi vseh strank, poziva se na ustanovitev enotne slovenske davčne fronte, a — poslanci Ivan Pucelj, Kelemina, dr. Pivko in dr. Žerjav molčijo! Jugoslovanski klub se je vedno boril proti neznosnim bremenom Slovenije in je tudi sedaj zvest volilec danim obljubam vložil dne 23. t. m. obširno interpelacijo na ministra financ, v kateri opozarja na pretirano obremenitev Slovenije, na protizakonito postopanje davčnih oblasti in zahteva omiljenje davčne prakse, ki se je uvedla v Sloveniji. Radovedni smo, kako stališče bodo zavzemali gg. poslanci Pucelj, Kelemina, dr. Pivko in dr. Žerjav, ko pride interpelacija v narodni skupščini v razpravo, radovedni smo, ali bodo s svojim nastopom pokazali, kakor to zahteva napredno časopisje, da obstoji enotna slovenska davčna fronta.

Vlad. Pušenjak.

Prireditve.

Središče. V nedeljo, dne 8. novembra t. l. vprizori tukajšnji Ljudski oder v Društvenem domu ljudsko igro s petjem v sedmih slikah »Graničarji.« Igra nas povede v življenje znanih hrvaških graničarjev. Vprizoritev te krasne

in zanimive igre je res vredna, da jo posetijo vsi ljubitelji dramatičnih umetnosti. Začetek ob pol sedmih zvečer. Vstopnina običajna. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri g. Rudolfu Lukačiču na dan vpriporitve od 8. ure zjutraj naprej. Na svidenje!

Laško. Lukeževa nedeljo v Tremerjih. Znamenje, ki je daleč na okrog kazalo, da obhajajo Tremerčani Lukeževo nedeljo, je bil visok mlaj pri cerkvi, ki so ga postavili poštvovalni fantje. Poleg mlaja pa je bil letos tudi slavo-
lok, katerega so tremerska dekleta tako okusno okincala. Iz nežnih rožic so naredila na njem napis in sicer orlovski pozdrav: Bog živi! To nedeljo so namreč hoteli vrli fantje na poseben način proslaviti: ustanovili so orlovsko odsek. Kot govornik je prišel za orlovsko stvar tako vneti g. dr. Godnič iz Celja. Odsek se naj krpko razvija v veselje Tremerčanom in v čast tremerskim Orlom!

Vojnik. Izobraževalno društvo Orel Vas vabi k prireditvi v nedeljo, dne 8. novembra. Predstavljalo se bo šolajgro »Cevljar« in burko »Mutasti muzikant.«

Tedenske novice.

Škoda po toči v okrajih Sv. Lenart in Maribor. Kakor je »Slovenski Gospodar« svoj čas poročal, je dne 22. jun. 1925 v 12 občinah okraja Sv. Lenart in v 6 občinah okraja Maribor levi breg toča uničila skoro vse pridele. Prav posebno hudo so bile prizadete občine Spodnji in Gornji Jerjavci ter še nekatere druge v okraju Sv. Lenart in občine v župniji Sv. Duh v okraju Maribor. Na prošnjo gg. županov sem takoj vložil s svojimi tovariši interpelacijo, v kateri sem zahteval od vlade pomoč. Po dolgem moledovanju je minister za kmetijstvo iz trimilijonskega sklada za škodo po toči, ki je določen za celo državo, dodelil mariborski oblasti 150.000 dinarjev. Vsled neprestanega dregeja poslancev Slovenske ljudske stranke je minister nato to svoto zvišal na 260.000 dinarjev, ali 1.040.000 K. Veliko županstvo je te dni dobilo tozadevni akt s pozivom, da se mora ta državna podpora pravično razdeliti med one, ki jim je toča napravila največ škode. Finančni minister g. dr. Stojadinović pa mi je z dopisom št. 4743 z dne 2. okt. 1925 odgovoril, da je naročil davčnim oblastem v prizadetih krajih, da ustavijo eksekucije in gredo v najbolj prizadetih občinah ljudem na roko glede odpisa davka. Ali bodo naše oblasti to naročilo izpeljale, bomo videli. — Franjo Zebot.

Častnim občanom so imenovali občine Sv. Miklavž, Rogoza, Spodnje Hoče, Zgornje Hoče in Pohorje gerenta mariborskega okrajnega zastopa in mariborskega župana g. dr. Josipa Leskovarja vsled zasluga za zgraditev nove okrajne ceste od Sv. Miklavža do Pohorja in sploh za njegovo požrtvovalno delovanje za dobrobit občin.

Duhovniške vesti. Župnijo Marenberg je dobil kaplan od Sv. Križa pri Slatini č. g. Vajda Franc. — V torek, dne 20. t. m., je v bolnici v Murski Soboti umrl č. g. Janez Nepomuk Topolnik. Rojen je bil dne 9. maja 1872 v Banovcih pri Sv. Križu pri Ljutomeru, posvečen v duhovnika dne 25. julija 1897. Služil je kot kaplan v Kamnici, v Soštanju, na Vidmu pri Krškem in pri Kapeli. Od Kapele je leta 1912 odšel v pokoj, katerega je preživel na domu, pri svojem bratu Jožefu. Njegovo telo je bilo pripeljano dne 21. t. m. na dom in pokopano na domačem pokopališču dne 22. t. m. Bil je miroljuben človek. Naj počiva v miru!

Drzen roparski napad v Mariboru. Preteklo soboto se je dogodil v Mariboru v eni najživahnjših ulic predzen roparski napad. V Gosposki ulici ima gospa Scheidbach trgovino s knjigami in papirjem. Med knjigami ima neko dragoceno starinsko redkost, ki je vredna svojih 2000 dolarjev, ali 100.000 dinarjev. Pred par dnevi se je zanimal za to knjigo neki neznan mlad moški, toda radi previsoke cene je ni kupil. Ta mož je bil neki Oton Veber, agent velike nemške knjigarne, ki prodaja po Jugoslaviji neko zdravniško knjigo, katero je omenjena knjigarne založila. V soboto zvečer je okrog 6. ure hotela gospa Scheidbach knjigarno zapreti. V tem času v Gosposki ulici kar vrvi raznega občinstva. Ko je lastnica knjigarne že ugasnila luč, je stopil v trgovino Oton Veber z nekim drugim možkim. Prijela sta gospo Scheidbach, jo zvezala ter ji zamašila usta. Preiskala sta nato celo trgovino, ne da bi našla knjigo, katero sta hotela odnesti. Blagajne in denarja se nista dotaknila. Čez kake pol ure sta se po brezuspešnem iskanju odstranila. Zvezano lastnico trgovine je rešil njen znanec, ki je slučajno šel mimo ter vstopil v odprto trgovino, hoteč govoriti z lastnico. Napad je bil takoj prijavljen policiji, ki je roparje izsledila v osebi že omenjenega Otona Veberja in njegovih agentov. Skupno so zaprli pet osumljencev.

Od vesele trgovine v bolnico. V Limbušu pri Mariboru je bil na trgatvi 25letni Anton Duh, uslužben pri pivovarni Čeligi v Mariboru. Tam so ga Scherbaumovi uslužbenci klicali na korajžo. Korajžni Duh se je seveda spustil med nje, pri čemur je natal takšen preprič in pokolj, da je dobil Duh na glavi in na komolcu tri težke vbodljaje z nožem. Po vsem životu je bil Duh tako stopen, da je obležal in so ga šele drugi dan našli na nekem škodnjem vsega v krvi in ga prepeljali v mariborsko bolnico.

Požar pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Na posestvu mariborskih bratov Reisman je izbruhnil požar iz doslej še neznanega vzroka. Šele čez dve uri je bila poklicana mariborska požarna bramba, ki je potem požar lokalizirala. Pogorel je svinjski hlev, streha hiše in deloma stiskalnica za grozdje. Škoda je precejšnja.

Ptujske novice. Cigani bi naj bili krivci. V soboto, dne 24. t. m., so vlomilci, baje ciganskega pokolenja, vlomili izločbena vrata na ptujski trgovini Rosenfeld. Ko so imeli enkrat odprta izločbena vrata, so se lotili izločbene šipe, izrezali v njo luknjo in se nato potegnili v prodajalno. Uamoviči so odnesli Rosenfeldu 9000 dinarjev gotovega

denarja, za 1000 dinarjev raznega blaga. — Brez voznika so se vrnili te dni v Ptuj mestni konji, ki so pod vodstvom hlapca Jazbeca vozili vino v Maribor. Ko so šli iskat hlapca, so ga našli v bližini Zlatoličja na cesti z zlomljenim tilnikom. Jazbec je gotovo na vozu zaspal, padel z voza in se smrtno ponesrečil. — Iz Drave so potegnili v Vukovcih pri Sv. Marku niže Ptuj dne 23. t. m. 17letnega mizarskega vajenca Alojzija Rudolfa iz Leskovca. Fant se je učil mizarskega pri ptujskem mojstru Miložiču. Karanje od strani predstojnikov je dečko tako zameril, da je dne 13. t. m. sam v Ptuj skočil v Dravo ter utonil.

Posestnik Vok v Strašnicah pri Pragerskem pogorel. Tri stavbe je uničil požar posestniku Voku v Strašnicah pri Pragerskem. Požar je gasila mariborska požarna bramba, a je bilo gašenje zelo težavno, ker ni bilo vode in so morali uporabiti gnojnico.

Velik požar na Koblju. V noči dne 22. t. m., ob 1/3. uri popoldne, je izbruhnil požar pri posestniku in trgovcu g. Jožefu Lešniku. Požar je popolnoma vse uničil, komaj so se rešili ljudje. Zgorela je ena krava in štiri velike svinje in vse blago. Škoda je zelo velika. Požar je povzročila, kakor sumijo, zlobna roka.

Poneverba na pošti. Zandarmerija je izročila ljutomerskemu sodišču poštarja Ferencu od Male Nedelje radi poneverbe denarja v četrtek, dne 22. t. m. Doslej so ugotovili na malonedeljskem poštnem uradu primanjkljaj 80 tisoč dinarjev.

Na lovu ustrelil svojega svaka. V Veržeju se je doigrala predzadnja nedeljo radi nepredvidnosti ta-le velika nesreča: Veržejski lovci so preganjali po poljih zajce ter fazane. Pri odmoru sta sedela blizu skupaj Joško Seršen in njegov svak Galunder. Seršen je jedel jabolko, njegov svak Galunder je pregledoval nabito puško. Po naključju in nepredvidnosti se je nabito orožje sprožilo in strel je zašel v prsa Seršena. Ker je bil strel iz neposredne bližine, je predel Seršenu prsa, pljuča in obital v jetrih. Nesrečno zadetega so takoj po nezgodi prepeljali v bolnico v Mursko Sobotu, a mu niso mogli več pomagati. Seršen je umrl že v ponedeljek, zapuščal vdovo in dva otroka.

Ustrelil se je. V vlakcu se je ustrelil zadnjo soboto v Prekmurju službujoči, 29 let stari in oženjeni učitelj Arpad Benkovič. Benkovič je bil živčno bolan. Radi boleznega je pregovorila žena, da se je namenil v soboto z vlakom iz Prekmurja v Ljubljano k zdravniku. Bolnik se je med vožnjo skozi predor med Stanjevci in Mačkovci ustrelil ter si pognal kroglo skozi glavo.

Novice iz Konjic. Graščak na Goliču, 80letni Hertl je umrl. Rajni je bil po rodu Čeh in se je kot tak vedno držal slovenskih vrst. — Na državni cesti proti Konjicam sta trčila skupaj voznik in kolesar. V trenutku trčenja je pridrčal na kraj nesreče še avtomobil, ki je pa na srečo zdrobil samo kolesarjevo kolo, dočim je ostal biciklist nepoškodovan.

Roko so mu morali odrezati. Zagar Nace Videčnik, ki je zaposlen pri žagi kneza Windischgrätza v Konjicah, je zašel z desno roko med žagina kolesa, ki so mu roko tako zmlela, da so mu jo morali v bolnici odrezati.

Braslovce je dobilo z novim šolskim letom prepotrebno obrtno šolo, katero obiskuje 40 učencev. To šola je ustanovljena za občini Braslovce in Polzela.

Tatovi na delu. V Zavodni pri Celju so v noči od sobote na nedeljo od 24. na 25. oktobra tatovi vlomili v pisarniške prostore zavodniške kemične tovarne. Lopovi so vlomili zaprto blagajno in odnesli iz nje približno 7 tisoč dinarjev.

Požar uničil hišo in gospodarska poslopja. Dne 21. t. m. popoldne je izbruhnil požar v Zakli pri Gomilskem. Ogenj se je oprjel lesene hiše s hlevom in treh kozolcev. Poslopja so pogorela do tal. Žrtve požara sta postali tudi ena svinja in dve kozi. Ogenj so zaneli otroci, ki so se igrali v bližini. Ob času požara je vlekol močen veter in je bila cela vas Zaklo v nevarnosti, da postane žrtve plamenov. Le neumornemu delu požarnih bramb se je zahvaliti, da se požar ni razširil.

Redka prikazen. Iz St. Petra v Savinjski dolini smo prejeli: Kako začudeno smo gledali Savinjsčani, ko je predzadnji torek brenčal preko Savinjske doline aeroplan. A še bolj začudeni smo bili, ker se je letalo spuščalo vedno nižje, dokler ni pristalo na zemljo v Trnavi pri Gomilskem. Krog letala se je kmalu zbralo veliko radovednežev, ki so gledali to redko prikazen. V letalu sta bila dva Francoza, ki sta potovala iz Pariza v Zagreb in Beograd. Ker sta zašla v meglo, nista mogla pogoditi prave smeri in radi tega sta se morala spustiti na tla. Francoza sta ostala na Gomilskem do drugega dne in nato sta odletela iz Savinjske doline proti Zagrebu.

Na debelo zapravljiv uzmovič pod ključem. Franc Zeleznik iz rogaške okolice doma, se je odtegnil vojaškemu službovanju s pobegom v Avstrijo, kjer se je potepal do 10. t. m. Ko mu je že začelo preveč presedati klatenje po tuji državi, se je vrnil po skrivnih potih preko meje pri Dravogradu v domovino. Napotil se je peš preko Slovenjgradca, Velenja, Soštanja, Celja, Vojnika, Ponikve, Smarje, Rogaske Slatine in Rogatca na Ptujsko goro, kamor je prišel dne 13. t. m. Tam se je splazil zvečer v neko gostilniško poslopje in se skril pod posteljo, odkoder je opazoval, kako sta prihajala gostilničar in njegova žena menjavati enar za goste. Zeleznik je čakal, da sta šla zakonca spat, potem pa je pobral ključče iz mize, odprl omaro in ukradel iz nje denarnico s 23.000 dinarji vsebine, obleko in dežnik ter neopaženo odšel. Po tatvini je potoval preko Majšperka in Makol do Poljčan, od tam pa z vlakom v Celje, kjer je začel na debelo trošiti denar. Med drugim si je kupil obleko in uro, popival je v veselih družbah in se vozil po okolici. Njegovo početje je postalo kmalu sumljivo in končno je bil aretiran. Sprva je trdil, da je našel denarno listnico v Mariboru, slednjič pa je priznal vse po pravici. Pri aretaciji so našli pri njem še nekaj nad 18.000 dinarjev.

Usmrtitev roparja v vojaški obleki. V ponedeljek ob 6. uri zjutraj je bil na vojaškem streljišču pri Zagrebu ustreljen na smrt obsojeni vojak Eduard Sladovič. Služil je svoj čas v Zagrebu, odkoder je pobegnil ter se kot vojni begunec skrival po Zagorju. Dne 22. novembra 1923 je v Husanju pri Klanjcu ubil posestnika Hinka Harndta, ter s smrtno pretnjo izsilil od njegove žene 4000 dinarjev v gotovini in 3390 dinarjev v raznem blagu. Mesec dni po zločinu so orožniki zločinca prijeli ter ga izročili vojaški oblasti. Prišel je pred vojaško sodišče ter bil obsojen na smrt z ustreljenjem. Vse prošnje za pomilostitev so bile odbite in preteklo soboto so Sladoviču sporočili, da bode ustreljen v ponedeljek. Zadnje ure je preživel Sladovič popolnoma mirno. Noč pred smrtjo je dobro prespal; zjutraj se je ob štirih zbudil, zajutrkoval, nato se pa skesano spovedal vojaškemu duhovniku. Nato so ga posadili v sanitetski zaprti voz in v spremstvu vojaškega duhovnika ter močne straže je bil odpeljan na morišče. Na prostoru, obdanem od oddelkov vojaštva, je bila skopana 1 meter globoka jama in v njej na enem koncu v zemljo zabiti kol. Sladoviča so postavili pred jamo ter mu prečitati obsodbo. Nato je moral vstopiti v jamo, ječar mu je privezal roki za kol in mu zavezal oči. V tem trenutku je stopilo pred jamo pet vojakov s puškami, pod poveljstvom enega častnika. Namerili so obsojencu puške v prsi in na znamenje s sabljo sprožili. Po poku salve je obviselo truplo Sladoviča mrtvo na kolu. Vojaški zdravnik je ugotovil takojšnjo smrt, ker so kroglice večinoma prebile srce. Prerezali so vezi, s katerimi je truplo viselo na kolu ter ga zagrebeli v izkopani jami. Popoldan so truplo izkopali ter ga prepeljali na pokopališče na Mirogoju.

Poskusite svojo srečo v loteriji »Katoliškega prosvetnega društva« v Sv. Petru pod Sv. gorami, katere srečke se prodajajo po 5 dinarjev, in lahko v srečnem slučaju z unjimi zadene krasne dobitke, katerih je 250 v vrednosti 50.000 dinarjev. Nad vse krasen je glavni dobitnik, ki obstoji iz novega, fino politiranega pohištva iz črešnjevega lesa in sicer: 2 postelje, 2 nočne omarice, 1 omara, 1 umivalnik z zrcalom, 1 miza, 5 stoli in 1 podobca. Pa tudi drugi dobitki so dragoceni: Singer šivalni stroj, bala platna, 200 litrov bizelskega vina, kladiva drv, kolo, daljnogled, zofa in stoli, 20 kg kave, vreča moka, pitan prašič, obleke za moške in ženske, svilene rute, odeje, čevlji itd. Samo ne zamudite te ugodne prilike. Še danes pišite kartico na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami in naročite čim več srečk, kajti čim več jih kupite, tem si gurnejši ste, da zadene!

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in boleznih slabo negovano in zato občutljivo telo. Ni domisljivosti, temveč le izpolnjenje prirodnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaško Elsa-pomado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa-pomado za lase, Elsa mila zdravja in lepote, ki ne zahvaljuje svoje pristaše samo prijetnem vonju, temveč tudi koristnim sestavinam, ki oplemenjujejo kožo. Elsa mil se dobi 5 vrst: Elsa lilijino mlečno, glicerinsko, boraksovo, katransko, ter milo za brtje. Za polzkušnjo se moreta naročiti 2 lončka pomade za 38 din.; 5 mil za 52 din. že z zavojnico in poštnino pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska.

Zena in mož, veliko in malo se veseli s tisoč krasnimi stvarmi, ki se najdejo v že v pregovor došli velikem ilustrovanem Suttnerjevem ceniku. Na njem se nobeno oko tako brž ne napase! Tu se nahajajo ure, dragulji, žepni nožiči, škarje, doze, kresla, godala, razne potrebščine kot kape, naramnice in velika množina različnih praktičnih predmetov, po vsaki ceni. Suttnerjev katalog je res veselje v hiši in naši čitatelji ga dobijo zastoj, ako ga naročijo od svetovne razpošiljalnice H. Kuttner v Ljubljani št. 992.

Ce je hladno, vsak misli na zimo, treba se je prekriti s tem in onim, pa po možnosti z malim denarjem dobi in dobro kupiti. Kdor si pa hoče z malim denarjem dobi nabaviti, mora ceno kupiti. To bi pa prav gotovo vsaki rad, zato bomo kar povedali vir za cenen nakup raznega sukna, volne, odej, konjskih koc, barhentov, platna, klobovkov, perila, samoveznic, nogavic itd. itd. Franc Mastek, Maribor, Glavni trg 16. Kadar se mudite v svrhu nakupa v Mariboru, naj nikdo ne pozabi obiskati te trdnje!

Izdatnost, obilne pene, neškodljivost napram tkaninam in nizka cena so vrline priznanega mila »Gazela.«

Dopisi.

Sv. Križ pri Mariboru. Dne 18. t. m. je bilo pri nas grozno veselo. Vršila se je vinska trgatve v korist naših ubogih invalidov. Ker so usmiljeni sosede vedno imeli sočutje do invalidov, so tudi ta dan prišli obiskat siromake in da bi se invalidi še bolj zavedali svoje neusmiljene usode, so sosede pripeljali seboj svoje zdrave hčerke, ki so bile na plesu jako poskočne, vendar tako hudo ne, da bi si bila katera nogo zlomila. Ne ve se pa, če se ni kateri tisti dan razbilo srce. Silno, strašno, hudo veselo je bilo tisto noč, in še drugo jutro. Pravijo, da so naši invalidi dosegli skoro popolno žepno zdravje, ker se je našlo namreč precej usmiljenih sosedov. Zares, kako trdosrčen bi pač bil tisti, ki bi ga ne ganila bridka usoda naših invalidov! S pritiskanjem na knofe in strune si morajo služiti svoj grenak kruh! Zadnji čas je, da podregamo belgrajskega Miklavža, naj kmalu uredi invalidsko vprašanje, ker drugače se zna zgoditi, da se bo invalidska bolezen pri nas preveč razširila in kdo bo odgovoren potem za vse posledice invalidskih prireditvev? —ot.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Vsakega poštenega župljana je z velikim zadovoljstvom razveselilo imenovanje preč. g. kaplana pri Sv. Benediktu Janeza Oblaka župnikom naše lepe župnije. Saj nam je imenovani gospod še v prav dobrem spominu izza prejšnjih let njegovega službovanja pri nas. Ne slišiš drugega, kakor: To je prav!